

(สำเนา)

ที่ กษ 1205/ว 20

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ 10200

14 มกราคม 2546

เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีมีส่วนราชการประสงค์จะขอถอนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับ
พลเมืองใช้ร่วมกันเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

- อ้างถึง 1. หนังสือสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ กษ 1205/ว 527 ลงวันที่ 11 กรกฎาคม
2544
2. หนังสือสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ กษ 1205/ว 706 ลงวันที่ 22 สิงหาคม
2544

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ กษ 1204/9150 ลงวันที่ 26
พฤศจิกายน 2545

ด้วยจังหวัดสุโขทัยได้ขอหารือแนวทางปฏิบัติของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)
ในกรณีที่กรมธนารักษ์จะดำเนินการถอนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมือง
ใช้ร่วมกันเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุ และขอทราบแนวทางปฏิบัติของ ส.ป.ก. ในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อ
แจ้งให้สำนักงานธนารักษ์จังหวัดสุโขทัยได้ทราบต่อไป

ส.ป.ก.พิจารณาแล้ว เห็นว่าที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันในเขต
ปฏิรูปที่ดิน มีอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งการพิจารณาว่าที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินฯ แปลงใดให้อำนาจ
ส.ป.ก. ที่จะนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้ตามมาตรา 26(1) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 จะต้องมีการพิสูจน์ว่าพลเมืองได้เลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว
ที่ดินแปลงใดที่ยังมิได้มีการพิสูจน์ว่าพลเมืองเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว ส.ป.ก. ยังถือว่าที่ดินแปลงนั้นยังคง
เป็นที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่พลเมืองยังใช้ประโยชน์ร่วมกัน และหากปรากฏว่าที่ดินดังกล่าวพลเมือง
ยังใช้ประโยชน์ร่วมกันอยู่ ส.ป.ก. ย่อมไม่มีอำนาจที่จะแจ้งไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อ
เกษตรกรรมตลอดไป ดังนั้น หากในกรณีมีทบวงการเมืองมาขอใช้ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินฯ ดังกล่าว
กับกรมที่ดิน และจะให้ ส.ป.ก. แจ้งไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินตลอดไป สำนักงานที่ดินจังหวัด
ในเขตพื้นที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่จะต้องประสานงานกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด โดยจะต้องแสดงตำแหน่ง
และขอบเขตที่ดินที่ทบวงการเมืองจะขอใช้ให้ชัดเจน โดยระบุจำนวนเนื้อที่ที่จะขอใช้ และเนื้อที่คงเหลือ
ของแปลงที่ดิน ตามหลักฐานแผนที่ของกรมที่ดิน ทั้งนี้ โดยดำเนินการตามขั้นตอนตามแนวทางปฏิบัติ ตาม

หนังสือที่อ้างถึงและตามหนังสือตอบข้อหารือจังหวัดสุโขทัย รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย จึงขอให้จังหวัด
ชี้แจงและทำความเข้าใจกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและถือปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกันต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรเวทย์ อารังธัญลักษณ์)

ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รักษาราชการแทนเลขาธิการ

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

กองนิติการ

โทร. 0-2281-2904

โทรสาร 0-2281-2940

(สำเนา)

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ 10200

ที่ กษ 1204/ว 9150

26 พฤศจิกายน 2545

เรื่อง โครงการถอนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย

อ้างถึง หนังสือจังหวัดสุโขทัย ที่ สท 0014/15956 ลงวันที่ 16 กันยายน 2545

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาหนังสือสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ กษ 1205/ว 527 ลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2544
2. สำเนาหนังสือสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ กษ 1205/ว 706 ลงวันที่ 22 สิงหาคม 2544

ตามหนังสือที่อ้างถึงจังหวัดสุโขทัยได้แจ้งให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ตรวจสอบที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุโขทัย ที่กรมธนารักษ์จะดำเนินการถอนสภาพเพื่อขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ และขอทราบว่ ส.ป.ก. จะใช้ที่ดินดังกล่าวเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไปหรือไม่ เพื่อแจ้งให้สำนักงานธนารักษ์จังหวัดสุโขทัยได้ทราบต่อไป ความโดยละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ส.ป.ก.พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่าที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันในเขตปฏิรูปที่ดิน มีอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งการพิจารณาว่าที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินฯ แปลงใดที่ให้อำนาจ ส.ป.ก. จะนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้ตามมาตรา 26(1) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 จะต้องมีการพิสูจน์ว่าพลเมืองได้เลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว ที่ดินแปลงใดที่ยังมิได้มีการพิสูจน์ว่าพลเมืองเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว ส.ป.ก. ยังถือว่าที่ดินแปลงนั้นยังคงเป็นที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่พลเมืองยังใช้ประโยชน์ร่วมกัน และหากปรากฏว่าที่ดินดังกล่าวพลเมืองยังใช้ประโยชน์ร่วมกันอยู่ ส.ป.ก. ย่อมไม่มีอำนาจที่จะแจ้งไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป ดังนั้น หากในกรณีมีทบวงการเมืองมาขอใช้ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินฯ ดังกล่าวกับกรมที่ดิน และจะให้ ส.ป.ก. แจ้งไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินตลอดไป สำนักงานที่ดินจังหวัดในเขตพื้นที่ซึ่งที่ดินตั้งอยู่จะต้องประสานงานกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด โดยจะต้องแสดงตำแหน่งและขอบเขตที่ดินที่ทบวงการเมืองจะขอใช้ให้ชัดเจน โดยระบุจำนวนเนื้อที่ที่จะขอใช้ และเนื้อที่คงเหลือของแปลงที่ดิน ตามหลักฐานแผนที่ของกรมที่ดิน ทั้งนี้ โดยดำเนินการตามขั้นตอนตามแนวทางปฏิบัติตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1 และ 2

สำหรับบัญชีที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่จังหวัดสุโขทัยแจ้งให้ ส.ป.ก. พิจารณาตรวจสอบเพื่อดำเนินการ
ถอนสภาพเพื่อขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ นั้น ส.ป.ก.ได้ตรวจสอบแล้วปรากฏว่า จังหวัดสุโขทัยยังมิได้ส่งเรื่อง
การขอใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินของทบวงการเมืองมาให้ ส.ป.ก.พิจารณาเพื่อ
นำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) เพื่อพิจารณาตามแนวทางปฏิบัติดังกล่าว
ดังนั้น จึงขอให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุโขทัยประสานงานในเรื่องดังกล่าวกับสำนักงานที่ดิน
จังหวัดสุโขทัย เพื่อดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น และชี้แจงทำความเข้าใจกับสำนักงาน
ธนารักษ์จังหวัดสุโขทัย ในเรื่องเกี่ยวกับที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินฯ ในเขตปฏิรูปที่ดินต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายไพศาล กุวลัยรัตน์)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

กองนิติการ

โทร. 0-2281-2904

โทรสาร 0-2281-2940